

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP LỊCH SỬ 11 HỌC KÌ I

1 Quan hệ quốc tế từ cuối thế kỉ XIX đầu thế kỉ XX - Nguyên nhân nào dẫn đến chiến tranh ?

* Nguyên nhân cơ bản :

- Sự phát triển của chủ nghĩa đế quốc và sự phân chia thuộc địa không đồng đều đã dẫn đến những mâu thuẫn giữa các nước đế quốc mà dấu hiệu là các tranh chấp như :

- + Chiến tranh Trung – Nhật (1894 – 1895)
- + Chiến tranh Mỹ - Tây Ban Nha (1898)
- + Chiến tranh Anh – Boe (1899 – 1902)
- + Chiến tranh Nga – Nhật (1904 – 1905)

→ **Quan hệ quốc tế trở nên căng thẳng.**

- Hai khối liên minh quân sự kình địch nhau lần lượt ra đời :

- + Khối Liên minh (1882) : Đức – Áo – Hung.
- + Khối Hiệp ước (1907) : Anh – Pháp – Nga.

* Nguyên nhân trực tiếp :

- 28 / 06 / 1914 : Hoàng thân Áo – Hung bị người Serbia ám sát.
- 28 / 07 / 1914 : Áo – Hung tuyên chiến với Serbi
- 01 / 08 / 1914 : Đức tuyên chiến với Nga.
- 03 / 08 / 1914 : Đức tuyên chiến với Pháp.
- 04 / 08 / 1914 : Anh tuyên chiến với Đức.

2 Diễn biến các giai đoạn trong thế chiến thứ nhất ?

a. Giai đoạn 1 : 1914 – 1916 :

- 1914 :
- + Đức dùng kế hoạch chớp nhoáng tấn công Pháp.
- + Nga tấn công Đông Phổ để cứu nguy
- **Kế hoạch chớp nhoáng của Đức bị phá sản.**
- 1915 : Đức chuyển hướng sang tấn công Đông Âu và Nga nhưng thất bại.
- 1916 : Đức tấn công Tây Âu (trận Verdun) nhưng lại thất bại.

b. Giai đoạn 2 : 1917 – 1918 :

- 4. 1917 : Mỹ tham chiến → **Phệ hiệp ước chiếm ưu thế.**
- 11. 1917 :
- + Cách mạng tháng 10 Nga thành công.
- + Với hòa ước Bres Litov, nước Nga Xô Viết rút khỏi chiến tranh.
- 7 → 9. 1918 : Anh, Pháp phản công trên tất cả các mặt trận và giành thắng lợi.

- 9.11.1918 : Cách mạng dân chủ tư sản diễn ra ở Đức → **Nền cộng hòa được thiết lập.**
- 11.11.1918 : Chính phủ mới ở Đức đầu hàng. → **Chiến tranh thế giới thứ nhất kết thúc.**
- 6.1919 : Hòa ước Versailles được kí kết → **Quy định một trật tự thế giới mới (hệ thống VO)**

3 Hậu quả và tính chất của thế chiến thứ nhất :

a. Hậu quả :

- + 10 triệu người chết, 20 triệu người bị thương
- + Thiệt hại vật chất lên đến 85 tỷ đô la.

b. Tính chất : Là một cuộc chiến tranh đế quốc xâm lược phi nghĩa.

4 Tình hình nước Nga trước cách mạng :

- **Chính trị** : Đầu thế kỉ XX, Nga vẫn là nước quân chủ chuyên chế. Nga Hoàng lại đẩy nhân dân Nga vào các cuộc chiến tranh đế quốc làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến kinh tế, xã hội.
- **Kinh tế** : Lạc hậu, kiệt quệ vì chiến tranh, nạn đói xảy ra ở nhiều nơi.
- **Xã hội** : Đời sống nhân dân khổ cực, dẫn đến phong trào phản đối chiến tranh, chống Nga hoàng bùng nổ khắp nơi.

5 Nước Nga từ cách mạng tháng Hai đến cách mạng tháng Mười, tính chất :

a. Cách mạng dân chủ tư sản tháng Hai năm 1917 :

- 23/2/1917 : 9 vạn nữ công nhân Petrograd biểu tình. Cách mạng bùng nổ.
- Đảng Bôn sê vich lãnh đạo nhân dân (công nhân, nông dân, binh lính) chuyển từ bãi công thành khởi nghĩa vũ trang.

→ - **Chế độ Nga Hoàng bị lật đổ.**

- Hai chính phủ mới ra đời :

- + **Xô Viết đại biểu công nhân và binh lính.**
- + **Chính phủ lâm thời tư sản.**

* **Tính chất** : Cách mạng tháng Hai ở Nga là cuộc cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới.

b. Cách mạng tháng Mười Nga :

- 4/1917, Thời cơ cách mạng chín muồi, Lenin về nước trực tiếp lãnh đạo cách mạng.
- Đêm 24/10/1917 : Đảng Bôsevich tổ chức khởi nghĩa ở Petrograd.

- Đêm 25/10/1917 : Chiếm cung điện Mùa Đông, bắt giữ chính phủ lâm thời. Cách mạng thắng lợi.
- 1918 : Cách mạng thành công trong cả nước.
- * **Tính chất** : Là một cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa.

6 Cuộc đấu tranh xây dựng và bảo vệ chính quyền Xô Viết :

a. Xây dựng chính quyền Xô Viết :

- Đêm 25/10/1917, chính quyền Xô Viết được thành lập (do Lenin đứng đầu).
- Chính sách :
 - + Thông qua sắc lệnh “hòa bình, ruộng đất”.
 - + Xã hội : Thủ tiêu tàn tích của chế độ phong kiến, thực hiện quyền bình đẳng công dân – dân tộc, nam nữ bình quyền.
 - + Kinh tế : Quốc hữu hóa các nhà máy, xí nghiệp của tư sản, xây dựng kinh tế xã hội chủ nghĩa.
 - + Quân sự : Lập lực lượng Hồng quân.

b. Bảo vệ chính quyền Xô Viết :

- Cuối 1918, liên quân 14 nước đế quốc cấu kết với lực lượng phản cách mạng tấn công Nga.
- 1919 : chính quyền Xô Viết thực hiện chính sách “cộng sản thời chiến”.
- + Kiểm soát công nghiệp.
- + Trưng thu lương thực thừa của nông dân.
- + Thực hiện chế độ cưỡng bức lao động.
- **Cuối 1920, thù trong giặc ngoài bị đẩy lùi, nhà nước Xô Viết được bảo vệ và giữ vững.**

7 Ý nghĩa lịch sử của cách mạng tháng Mười Nga :

- **Đối với nước Nga** : Đập tan chế độ phong kiến, mở ra một kỉ nguyên mới : giai cấp công nông lên cầm quyền, xây dựng chủ nghĩa xã hội.
- **Đối với thế giới** : Làm thay đổi cục diện thế giới : Cổ vũ cho phong trào cách mạng thế giới.

8 Các giai đoạn phát triển của chủ nghĩa tư bản giữa hai cuộc thế chiến : (1918 – 1939)

a. 1918 – 1923 : Trật tự thế giới mới Versailles – Washington :

- Sau khi Thế chiến I kết thúc, hòa ước Versailles (1919 – 1920), Washington (1920-1921) được kí kết.
- + **Một trật tự thế giới mới được thiết lập, gọi là hệ thống V-O.**

+ Thành lập Hội quốc liên (có 44 thành viên).

-1918 – 1923 : Khủng hoảng kinh tế thiếu diễn ra làm mâu thuẫn xã hội ở các nước tư bản ngày càng gay gắt.

→ **Cao trào cách mạng bùng nổ ở các nước tư bản.**

→ **+ Nhiều nước cộng hòa Xô Viết ra đời (Hungary, Ba-vi-e).**

+ Nhiều đảng cộng sản ra đời ở Đức, Áo, Ba Lan.

- 3/1919 : Quốc tế thứ ba ra đời tại Moscow để lãnh đạo phong trào công nhân quốc tế.

- 1919 → 1943 : Quốc tế III đã tiến hành 7 kì đại hội kịp thời đề ra đường lối cách mạng phù hợp với tình hình thế giới.

b. 1924 – 1929 : Giai đoạn phục hồi và phát triển của các nước tư bản. Đặc biệt là Mỹ bước vào giai đoạn hoàng kim.

c. 1929 – 1933 :

- 10/1929 : Khủng hoảng kinh tế thừa bùng nổ ở Mỹ. Sau đó lan khắp thế giới tư bản gây hậu quả nghiêm trọng.

→ **+ Anh, Pháp, Mỹ tiến hành cải cách kinh tế - xã hội để khắc phục hậu quả.**

+ Đức, Ý, Nhật theo con đường chủ nghĩa phát xít, chuẩn bị gây chiến tranh chia lại thế giới

→ **Nguy cơ chiến tranh xuất hiện.**

